

Bruxelles, 12. siječnja 2024.
(OR. en)

5406/24

JEUN 8

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	12. siječnja 2024.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2024) 1 final
Predmet:	KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU, EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA o Europskoj godini mladih 2022.

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2024) 1 final.

Priloženo: COM(2024) 1 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 10.1.2024.
COM(2024) 1 final

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU,
EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA**

o Europskoj godini mladih 2022.

{SWD(2024) 1 final}

1. UVOD

Mladi Europljani 2024. dosad su najobrazovanija, tehnološki najpismenija, najmobilnija i najpovezanija generacija, koja svoju dobrobit ocjenjuje kao prilično zadovoljavajuću¹. Aktivni su u društvima u kojima žive² i dobna su skupina koja je najzadovoljnija funkcioniranjem demokracije u EU-u³. Pritom je njihova mladost obilježena globalnom financijskom krizom 2008., pandemijom bolesti COVID-19 i aktualnim ruskim agresivnim ratom protiv Ukrajine. Nestabilnost, nesigurnost i dosad neviđene promjene uobičajene su za 73 milijuna mladih⁴ u Europskoj uniji i utječu na njihove životne mogućnosti i mentalno zdravlje. Unatoč brojnim krizama današnji mladi razvili su visoku razinu otpornosti.

Taj je kontekst oblikovao stajališta, potrebe i ponašanje današnjih mladih.

Iako su heterogeni i izražavaju različite i ponekad proturječne vizije, jedno je jasno: mladi nude **jedinstvenu generacijsku perspektivu**. Uključivanje te raznolike perspektive mladih u donošenje odluka o sadašnjosti i budućnosti nije samo pravedno, nego i nužno.

Razmjeri izazova s kojima se danas suočavamo zahtijevaju angažman svih. Kako bismo podržali demokraciju, osigurali mir, zadržali europske vrijednosti i u najvećoj mogućoj mjeri iskoristili zelenu i digitalnu tranziciju, potrebni su nam **kreativnost, energija i raznoliki talenti** svih građana, posebno mladih.

Zbog toga je predsjednica von der Leyen u svojem govoru o stanju Europske unije 15. rujna 2021.⁵ predložila da se 2022. proglasi Europskom godinom mladih kao priznanje otpornosti koju su mladi pokazali tijekom pandemije bolesti COVID-19 i kako bi se ojačala njihova uloga u oblikovanju budućnosti Europe u postpandemijskom svijetu. Potporu većem uključivanju pitanja mladih među prioritete i politike EU-a pružili su i Europski parlament i Vijeće, kao i glavne organizacije dionika kao što je Europski forum mladih.

Pod sloganom „Iznesi svoju viziju” u Europskoj godini mladih mladima se nastojalo pružiti **pozitivne izglede za budućnost**, potaknuti njihovo **sudjelovanje u demokratskom životu**, u skladu s Ugovorom iz Lisabona, i dati im **veću ulogu u oblikovanju politika EU-a**.

Predstojeći **europski izbori** u lipnju 2024. dodatno povećavaju važnost uključivanja mladih u demokratski proces. Sljedeći sastav Europskog parlamenta odlučivat će o područjima od interesa za mlade: zdravlje i dobrobit, okoliš i klima, obrazovanje i osposobljavanje, međunarodna suradnja i europske vrijednosti, zapošljavanje i uključivanje. Stoga je važno da mladi građani iskoriste priliku i izraze što žele za Europu te tako osiguraju da će se u izravno izabranoj skupštini EU-a zastupati i njihovi interesi.

Europska komisija će i dalje predano raditi na ispunjavanju očekivanja mladih kako bi im se pružila bolja budućnost. Taj će rad učvrstiti uvođenjem **provjere usklađenosti zakonodavstva s pravima mladih** kako bi se zajamčilo da se učinci politika EU-a na mlade sustavno uzimaju u obzir pri oblikovanju politika **iskorištavanjem punog potencijala okvira za bolju regulativu**. Cilj je osigurati da se potrebe i stavovi mladih uzimaju u obzir u svim područjima politika.

¹ U 2022. mladi u dobi od 16 do 29 godina ocijenili su svoje zadovoljstvo životom s prosječno 7,3 boda na ljestvici od 0 (vrlo nezadovoljan) do 10 (vrlo zadovoljan) (Eurostat, Pokazatelji kvalitete života – ukupno životno iskustvo).

² Istraživanje Flash Eurobarometar 502 – Mladi i demokracija u Europskoj godini mladih, svibanj 2022.

³ Istraživanje Europskog parlamenta iz proljeća 2023.: Demokracija na djelu – godina dana prije europskih izbora

⁴ Najnoviji dostupni statistički podaci Eurostata o ukupnom broju mladih (u dobi od 15 do 29 godina). Vidjeti: EU Dashboard - Youth - Eurostat (europa.eu).

⁵ Govor o stanju Europske unije 2021. (europa.eu).

Na temelju članka 7. Odluke (EU) 2021/2316 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. prosinca 2021. o Europskoj godini mladih (2022.)⁶, u ovoj se Komunikaciji navode glavna postignuća Europske godine mladih i **prioritetne mjere** za održavanje nasljeđa Europske godine mladih. Komisija predlaže te mjere u skladu s člankom 6. točkom (e) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, na temelju kojeg EU u području mladih ima mandat za provedbu mjera kojima se **podupire, koordinira ili dopunjuje djelovanje država članica**. Radni dokument službi Komisije priložen ovoj Komunikaciji sadržava cjelovito izvješće o provedbi, rezultatima i ukupnoj ocjeni Europske godine mladih.

Ova Komunikacija i Radni dokument službi Komisije, zajedno s predstojećim evaluacijskim izvješćem Komisije o strategiji EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027.⁷ (predviđeno za 2024.), pomoći će u **oblikovanju buduće politike EU-a za mlade i povećati doprinos mladih oblikovanju politika EU-a**⁸.

2. EUROPSKA GODINA MLADIH – GLAVNA POSTIGNUĆA⁹

Uspjeh Europske godine mladih bio je rezultat **višedioničkog i višerazinskog procesa zajedničkog stvaranja** u kojem su sudjelovale institucije EU-a, države članice, dionici u području mladih i mladi. Kako je zatraženo Odlukom o Europskoj godini mladih¹⁰ i kako bi se osigurala optimalna koordinacija, Komisija je osnovala skupinu od 29 nacionalnih koordinatora za Europsku godinu mladih, koje su imenovalе države članice EU-a¹¹, šest nacionalnih kontaktnih točaka u zemljama pridruženima programu Erasmus+ i više od 120 dionika u području mladih na europskoj razini.

Europski parlament, Europski gospodarski i socijalni odbor i Odbor regija aktivno su sudjelovali u radu te skupine. Ta široka mobilizacija raznih aktera u pripremi i provedbi Europske godine mladih dovela je do novih partnerstava na svim razinama, što će u narednim godinama pozitivno utjecati na suradnju u području mladih.

Europska godina mladih pokrenula je mobilizaciju i angažman velikih razmjera na svim razinama. **Više od 2700 dionika**¹² iz EU-a i trećih zemalja registriralo je aktivnosti na karti Europskog portala za mlade koje su pridonijele četirima ciljevima Europske godine mladih¹³.

Aktivnosti u okviru Europske godine mladih bile su **namijenjene mladima** i provodile su se **u suradnji s njima** ili su ih oni **sami provodili**. Oko 92 % nacionalnih koordinatora i nacionalnih kontaktnih točaka izvan EU-a surađivalo je s nacionalnim vijećima mladih. Od 18 upravljačkih skupina / mreža osnovanih na nacionalnoj razini 16 je uključivalo nacionalna vijeća mladih, a 12 druge organizacije mladih.

⁶ Odluka (EU) 2021/2316 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. prosinca 2021. o Europskoj godini mladih (2022.), str. 1.

⁷ Rezolucija Vijeća Europske unije o okviru za europsku suradnju u području mladih: strategija Europske unije za mlade za razdoblje 2019.–2027.

⁸ Mjere povezane s politikom EU-a za mlade predložene u ovoj Komunikaciji razvijat će se u sinergiji s mjerama u okviru Strategije EU-a o pravima djeteta, COM(2021) 142 final.

⁹ Cjelovito izvješće o postignućima Europske godine mladih nalazi se u priloženom radnom dokumentu službi Komisije.

¹⁰ Odluka (EU) 2021/2316 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. prosinca 2021. o Europskoj godini mladih (2022.)

¹¹ Budući da je politika za mlade u nadležnosti svih triju jezičnih zajednica u Belgiji, imenovana su tri koordinatora.

¹² Broj dionika koji su registrirali aktivnosti na karti Europskog portala za mlade.

¹³ Odluka (EU) 2021/2316 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. prosinca 2021. o Europskoj godini mladih (2022.)

Europska godina mladih približila je europske, nacionalne, regionalne i lokalne institucije mladima. Zahvaljujući Europskoj godini mladih, veći broj mladih Europljana iskustio je iz prve ruke kako EU dodaje vrijednost njihovim životima, podupire njihov osobni razvoj i pruža im ključne resurse i vještine da postanu aktivni građani i predvodnici solidarnosti i pozitivnih promjena. Oko 83 % aktivnosti tijekom Europske godine odvijalo se uživo. Te su aktivnosti bile važne za informiranje mladih, uključujući one s manje mogućnosti, o brojnim prilikama.

Utjecai aktivnosti Europske godine

Na Europskom portalu mladih registrirano je više od **13 000 aktivnosti** koje je organiziralo **2700 dionika u 67 zemalja**.

92 % nacionalnih koordinatora i kontaktnih točaka radilo je s vijećima mladih.

Zabilježeno je više od **milijun pregleda stranice** na Europskom portalu za mlade.

Na profilima društvenih mreža posvećenima mladima u EU-u:

- **210 milijuna pregleda**
- **10 milijuna reakcija**
- **doseg: 91,4 milijuna ljudi.**

Dijalozi o politikama za mlade

Oko **300** mladih sudjelovalo je u **dijalogima o politikama za mlade s europskim povjerenicima**.

Iznijeli su svoje **ideje i uvide** te naučili **kako EU funkcionira**.

Umrežili su se sa svojim kolegama i razvili stručno znanje u raznim područjima politika.

Zahvaljujući internetskim **kommunikacijskim kampanjama** u vezi s dijalogima, **njihova mišljenja čula su se još i šire**. **95 %** sudionika ocijenilo je dijaloge **izvrsnima/vrlo dobrima**.

Najveće očekivanje mladih od Europske godine mladih bilo je da će društvo i donositelji odluka spremnije poslušati i prihvatiti njihove zahtjeve¹⁴. U kontekstu Europske godine mladih mladi su bili u središtu političkog programa i imali su brojne **mogućnosti da izraze svoje vizije i ideje** o pitanjima koja su im važna. Gotovo 90 % dionika u sektoru mladih i 66 % mladih koji su dali povratne informacije potvrdilo je da im je Europska godina mladih pružila priliku da izraze svoje mišljenje.

Uključivanje perspektive mladih u sva područja politika EU-a¹⁵ bio je glavni cilj Europske godine mladih, ostvaren širokom međuresornom mobilizacijom cijele Komisije. Više od 30 odjela doprinijelo je s više od **130 političkih inicijativa za mlade, od kojih su mnoge razvijene u suradnji s njima**. Procjenjuje se da je iz relevantnih programa i instrumenata EU-a izdvojeno **140 milijuna EUR** za provedbu ciljeva Europske godine mladih, među ostalim putem kampanja, događanja i poziva na podnošenje prijedloga. Na nacionalnoj razini **81 %** nacionalnih koordinatora i nacionalnih kontaktnih točaka izvijestilo je da je surađivalo s ministarstvima ili javnim tijelima koja nisu nadležna za politiku za mlade. **69 %** osnovalo je upravljačke skupine / mreže za Europsku godinu mladih (od čega su **61 %** činila ministarstva / javna tijela koja nisu specijalizirana za mlade).

Glavni ciljevi Europske godine mladih – veće sudjelovanje mladih i uključivanje perspektive mladih u cijeli spektar politika – nepobitno su ostvareni i moraju se održati. Europska godina mladih bila je uspješan primjer europske suradnje, čije se nasljeđe mora nastaviti.

¹⁴ Istraživanje Flash Eurobarometar 502 – *Mladi i demokracija u Europskoj godini mladih*, svibanj 2022.

¹⁵ Europska godina mladih bila je strukturirana oko devet područja politika od posebnog interesa za mlade: europska mobilnost u svrhu učenja, zapošljavanje i uključenost, politički dijalozi i sudjelovanje, zelena i digitalna tranzicija, kultura, zdravlje, dobrobit i sport, mladi i svijet te solidarnost s Ukrajinom.

3. DALJNI KORACI

Kao nasljeđe Europske godine mladih i u skladu sa strategijom EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027., Komisija će poduzeti mjere u **dva glavna područja**:

- veća uloga mladih u donošenju politika EU-a i
- uključivanje pitanja od važnosti za mlade u sva područja politika.

Te će se mjere temeljiti na **Komisijinu okviru za bolju regulativu**, koji pruža jasnu strukturu za savjetovanje s dionicima i procjenu učinaka. Komisija će se pobrinuti za jačanje unutarnjih kapaciteta za suradnju s mladima te će uspostaviti snažan i kontinuiran dijalog s dionicima tijekom cijelog ciklusa donošenja politika.

Razmatranja Komisije temelje se na nizu prijedloga za ugrađivanje perspektive mladih u politike EU-a¹⁶. **Europski forum mladih** iznio je prijedloge za ocjenu učinka EU-a iz perspektive mladih¹⁷. **Europski parlament** u svojoj je rezoluciji o nasljeđu Europske godine mladih¹⁸ pozvao Komisiju da donese ocjenu učinka EU-a iz perspektive mladih kako bi se osiguralo sudjelovanje i predanost mladih u pripremi politika EU-a. U svojim zaključcima o uključivanju mladih¹⁹ **Vijeće** je pozvalo Komisiju da iskoristi svoj okvir za bolju regulativu kako bi uzela u obzir učinak novih politika na mlade.

3.1. VEĆA ULOGA MLADIH U DONOŠENJU POLITIKA EU-a

Sve mjere koje EU poduzima trebale bi biti nadahnute međugeneracijskom solidarnošću. Komisija se obvezuje da će u svojim odlukama poštovati međugeneracijsku pravdu tako „da sljedećoj generaciji ostavimo bolji svijet”²⁰. Nadalje, mnoge političke inicijative i odluke EU-a izravno utječu na život sadašnje generacije mladih, što je vidljivo i u europskim ciljevima za mlade²¹, koji su sastavni dio strategije EU-a za mlade. Stoga je uključivanje dimenzije mladih u sva relevantna područja politika prioritet za suradnju u području politike EU-a za mlade.

Kako bi se perspektiva mladih integrirala u sva područja politika pri osmišljavanju ili promjeni politika, **Komisija će osigurati „provjeru usklađenosti zakonodavstva s pravima mladih”** potpunim iskorištavanjem instrumenata za bolju regulativu i savjetovanje. Ta provjera ne počinje ispočetka jer Komisija već ima niz **relevantnih instrumenata za bolju regulativu**²², koji će se

¹⁶ Europski gospodarski i socijalni odbor donio je samoinicijativno mišljenje o ocjeni učinka EU-a iz perspektive mladih (SOC/728 *Ocjena učinka EU-a iz perspektive mladih*); Odbor regija govori o „ocjeni učinka EU-a iz perspektive mladih” u *Povelji o mladima i demokraciji* objavljenoj u okviru Europskog foruma mladih.

¹⁷ *Europski forum mladih – ocjena učinka EU-a iz perspektive mladih*.

¹⁸ *Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenog 2022. o nasljeđu Europske godine mladih 2022. (2022/2953(RSP))*.

¹⁹ *Zaključci Vijeća Europske unije o promicanju uključivanja mladih u procese donošenja odluka o politikama u Europskoj uniji (C/2023/1342)*.

²⁰ *Govor o stanju Unije 2022. (europa.eu)*.

²¹ *Europski ciljevi za mlade | Europski portal za mlade (europa.eu)*.

²² Agenda Europske komisije za bolju regulativu osigurava transparentno donošenje zakonodavstva EU-a utemeljeno na dokazima na osnovi stajališta onih na koje utječe. Vidjeti: *Bolja regulativa (europa.eu)*.

dopuniti s nekoliko **instrumenata specifičnih za mlade** u okviru strategije EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027.²³

3.1.1. PROVJERA USKLAĐENOSTI ZAKONODAVSTVA S PRAVIMA MLADIH: POTPUNO ISKORIŠTAVANJE INSTRUMENATA ZA BOLJU REGULATIVU I SAVJETOVANJE

Komisija će se pobrinuti da se postojeći **instrumenti za bolju regulativu iskoriste u najvećoj mogućoj mjeri**. U instrumentima za bolju regulativu utvrđena su ključna pitanja za utvrđivanje važnosti učinaka na mlade:

- **Instrument br. 31** za obrazovanje i osposobljavanje, kulturu i mlade pruža smjernice, upućivanja i kontekst za procjenu učinaka na mlade (demokratski život, civilni angažman, obrazovanje i učenje, tržište rada, zdravlje i dobrobit, uključenost i borba protiv siromaštva).
- **Instrument br. 29** za temeljna prava, uključujući promicanje ravnopravnosti, uključuje izričito upućivanje na dobnu dimenziju i prava djece u procjeni učinaka, kao i ublažavanje mogućih negativnih učinaka kada odluke o politikama koje se čine neutralnima mogu imati različit učinak na određene skupine, čak i ako takav učinak nije bio ni planiran ni predviđen.
- **Instrument br. 20** za strateško predviđanje podupire procjenu načina na koji povezani megatrendovi, npr. demografskih promjena, pristupa ograničenim sirovinama, brze transformacije tehnološke i socioekonomske stvarnosti, mogu utjecati na mlade.

Potpuna provedba instrumenata za bolju regulativu rezultirat će **provjerom usklađenosti zakonodavstva s pravima mladih**. Perspektiva mladih bit će uključena u oblikovanje politika u četiri glavne faze:

1. **Procjena relevantnosti za mlade** – Komisija, uz potporu svojih dopisnika za mlade (vidjeti u nastavku) i prema potrebi uključujući Mrežu mladih, procjenjuje hoće li planirana inicijativa uključena u prioritetne inicijative iz Priloga I. programu rada Komisije biti od velike relevantnosti za mlade. Za utvrđivanje tih prioritetnih inicijativa primjenjivat će se dosljedan postupak.
2. **Savjetovanja o temi mladih** – ako je inicijativa označena kao posebno važna za mlade, Komisija će razmotriti posebno savjetovanje o temi mladih (ciljane ankete, rasprave s mladima, predstavničke organizacije mladih ili platforma dionika u području mladih). Osim toga, u takvim će se slučajevima u javna savjetovanja uključiti obvezni skup pitanja usmjerenih na mlade, uz mogućnost utvrđivanja dobne skupine ispitanika. To će pomoći u daljnjem poticanju doprinosa mladih, koji će se uključiti u procjene učinka. Mogli bi se mobilizirati novi nacionalni/regionalni koordinatori za mlade (vidjeti u nastavku) kako bi se olakšala savjetovanja na nacionalnoj razini.
3. **Procjena učinka** – Komisija, uz potporu korespondenata za mlade, provodi procjenu učinka s pomoću svih instrumenata za bolju regulativu koji se smatraju posebno relevantnima za mlade i osigurava da se učinci na mlade primjereno analiziraju kad god se utvrdi da su relevantni.

²³ Rezolucija Vijeća Europske unije o okviru za europsku suradnju u području mladih: strategija Europske unije za mlade za razdoblje 2019.–2027.

4. **Nadzor – Odbor za nadzor regulative** provjerava jesu li svi učinci pravilno analizirani, uključujući učinke na mlade i savjetovanja kad god su označeni kao posebno relevantni za inicijativu.

Kako bi se zadržao politički zamah uključivanja mladih u nove inicijative i steklo iskustvo i znanje na razini EU-a te na nacionalnoj i regionalnoj razini donošenja odluka, Komisija će pokrenuti niz **okruglih stolova posvećenih mladima** među relevantnim dionicima, posebno organizacijama mladih, državama članicama i drugim institucijama EU-a. Ti okrugli stolovi održat će se u vezi s objavom programa rada Komisije i osigurati praćenje iskustava stečenih iz Komisijine provjere usklađenosti zakonodavstva s pravima mladih i uključivanja mladih u politike EU-a u okviru strategije EU-a za mlade.

Kako bi se povećalo uključivanje mladih u oblikovanje politika, Komisija će ujedno:

- **započeti dijalog s relevantnim partnerima i dionicima u području mladih** te ih dodatno uključiti u pripremu relevantnih prijedloga politika. U tu će svrhu Komisija dodatno poticati mlade da aktivno sudjeluju i iznose mišljenja u javnim i ciljanim savjetovanjima, dijalozima s oblikovateljima politika i panelima građana,
- nastaviti održavati dosad uspješne **političke dijaloge s povjerenicima**, koji su bili vodeća inicijativa Europske godine mladih. Mladi iz cijele Europe i šire imat će priliku redovito razmjenjivati mišljenja s povjerenicima o važnim temama i inicijativama, s fokusom na programu rada Komisije,
- povećati svoje **unutarnje kapacitete za rad s mladima**. Na temelju iskustva stečenog tijekom Europske godine mladih Komisija će nastaviti s **internom mrežom mladih**, u kojoj bi **korespondenti za mlade** bili glavne kontaktne točke za pitanja mladih u njihovim područjima politika te bi pomogli ojačati međusektorsku suradnju i uključivanje mladih u politike. Ta će mreža, koju je pokrenula **koordinatorica EU-a za mlade**, razmjenjivati informacije o politikama u pripremi koje bi mogle utjecati na mlade i povezati se s platformom za dionike u području mladih,
- kao nastavak Konferencije o budućnosti Europe, koja je dosad nezabilježen primjer paneuropske demokracije, Komisija je odlučila mladim građanima dati veću ulogu u oblikovanju politika EU-a redovitim sazivanjem nasumično odabranih **panela građana**, od kojih su trećina mladi koji će raspravljati o određenim glavnim političkim inicijativama²⁴. Od završetka Konferencije organizirana su tri panela za raspravu o rasipanju hrane, virtualnim svjetovima i mobilnosti u svrhu učenja. U panelima građana koji će se održati u budućnosti trebalo bi i dalje uključivati perspektivu mladih.

Glavne aktivnosti:

1. Iskorištavanje punog potencijala uključivanja mladih u politike kao dio okvira i instrumenata Komisije za bolju regulativu, što će rezultirati provjerom usklađenosti zakonodavstva s pravima mladih
2. Nastavak dijaloga o politici za mlade s povjerenicima
3. Daljnje osiguravanje velikog sudjelovanja mladih u panelima građana
4. Dodatno mobiliziranje Komisijine interne mreže korespondenata za mlade

²⁴ Komunikacija Komisije o Konferenciji o budućnosti Europe – Provođenje vizije u djelo, COM(2022) 404 final.

3.1.2. MOBILIZIRANJE DIJALOGA I UKLJUČIVANJE INSTRUMENATA U OKVIRU STRATEGIJE EU-a ZA MLADE ZA RAZDOBLJE 2019. – 2027.

Konstruktivno sudjelovanje mladih²⁵ temelj je svake funkcionalne demokracije i doprinosi uključivijem i povezanijem društvu te je u tom smislu posebno relevantno i za europske izbore 2024. U okviru **paketa za obranu demokracije** Preporuka o promicanju visokih demokratskih standarda na europskim i nacionalnim izborima i referendumima podupire široko sudjelovanje raznih skupina, uključujući sudjelovanje mladih na izborima²⁶. Paket uključuje i Preporuku o promicanju angažmana i učinkovitog sudjelovanja građana i organizacija civilnog društva u oblikovanju javnih politika²⁷, kojom se, među ostalim, promiče konstruktivno, uključivo i sigurno sudjelovanje djece i mladih, bez diskriminacije. U skladu s tom preporukom države članice trebale bi posebno poraditi na povećanju sudjelovanja djece i mladih u političkom i demokratskom životu na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, uključujući ruralna i udaljena područja.

Aktivnim sudjelovanjem u društvu i demokraciji mladi mogu unaprijediti osnovne vještine, prilike, osjećaj pripadnosti i pozitivne izgleda. Istraživanje Eurobarometra o mladima i demokraciji iz 2022. pokazalo je sve veći angažman mladih jer je 58 % mladih ispitanika izjavilo da su aktivni u društvu u kojem žive²⁸.

Iz Europske godine mladih proizašlo je snažno zalaganje za brojnije i bolje prilike za mlade kako bi se razvili u aktivne građane i sudjelovali u demokratskom životu i donošenju odluka. Sudjelovanje mladih stoga je postalo glavna tema Europske godine mladih, s najvećim brojem aktivnosti (43 %) na karti aktivnosti Europskog portala za mlade²⁹. „Više mogućnosti da se glas mladih čuje na svim razinama” bila je i dodatna daljnja mjera, najpoželjnija za 61 % mladih, 72 % dionika i 73 % nacionalnih koordinatora i nacionalnih kontaktnih točaka u anketama. Sudjelovanje mladih mora se odvijati u svim područjima politika relevantnima za mlade. Stoga je ključno ojačati instrumente strategije EU-a za mlade. Kako bi održala i nadovezala se na zamah Europske godine mladih u dijalozima i uključivanju, Komisija će:

- **ojačati dijalog EU-a s mladima**, glavni instrument za sudjelovanje mladih u Europi, povećanjem njegove vidljivosti i dosega, uključivanjem većeg broja raznolikih organizacija mladih te intenzivnijim širenjem, prihvaćanjem i daljnjim postupanjem u vezi s ishodima dijaloga na svim razinama te većim uključivanjem mladih s manje mogućnosti. Dijalog EU-a s mladima je stalni razgovor s mladima i organizacijama mladih koji prema potrebi obuhvaća oblikovatelje politika i donositelje odluka te stručnjake, istraživače i druga relevantna tijela civilnog društva. Kako bi se u savjetovanjima s mladima doprlo do lokalne razine, taj bi se dijalog mogao bolje povezati s ključnim predstojećim inicijativama Komisije. U tu će svrhu Komisija **pomnije uskladiti fokus dijaloga s programom rada**

²⁵ Tijekom Europske godine mladih Partnerstvo EU-a i Vijeća Europe za mlade objavilo je studiju „Konstruktivno političko sudjelovanje mladih u Europi: koncepti, obrasci i posljedice za politiku”.

²⁶ Preporuka Komisije o uključivim i otpornim izborima, C(2023) 8626 final.

²⁷ Preporuka Komisije o promicanju angažmana i učinkovitog sudjelovanja građana i organizacija civilnog društva u oblikovanju javnih politika, C(2023) 8627 final.

²⁸ Istraživanje Flash Eurobarometar 502 – Mladi i demokracija u Europskoj godini mladih, svibanj 2022.

²⁹ Organizatori, bez obzira na to jesu li dionici ili mladi pojedinci iz cijele Europe i šire, pozvani su da predstavljaju svoje inicijative za Europsku godinu mladih na karti aktivnosti na Europskom portalu za mlade.

Komisije. Kako bi podržala proces proširenja, Komisija će istražiti kako dodatno uključiti mlade iz zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja,

- olakšavati komunikaciju i savjetovanja s mladima o predstojećim inicijativama politike, kroz novu **platformu za dionike u području mladih**, čiji će se rad temeljiti na radu skupine dionika u okviru Europske godine mladih, uz sudjelovanje organizacija mladih, istraživača u području mladih, predstavnika država članica i drugih institucija EU-a. Rad platforme **pomno će pratiti buduće inicijative EU-a**,
- dodatno razviti **Europski portal za mlade** kao jedinstvenu kontaktnu točku za mogućnosti za mlade u EU-u koja podupire informiranje i komunikaciju s mladima. Informiranje i osviještenost preduvjeti su za konstruktivno sudjelovanje mladih te povećavaju osjećaj pripadnosti Europi i izgleda mladih,
- istražiti izvedivost pružanja **mikrozajmova** u budućem programu Erasmus+. Tijekom godine neki su nacionalni koordinatori uspješno testirali ta **lako dostupna bespovratna sredstva male vrijednosti**. To mladima omogućuje **jednostavan pristup financijskim sredstvima** za rad na zajedničkim projektima, razvoj vještina, kapaciteta za djelovanje i samopouzdanja kako bi ostvarili pozitivne promjene u svojim zajednicama. Osim toga, mikrozajmovi su učinkovit mehanizam za informiranje mladih o prilikama u EU-u i povećanje njihova interesa za te prilike,
- približiti EU mladima i informirati ih o mogućnostima u EU-u tijekom **Europskog tjedna mladih**, 12. – 19. travnja 2024., čija će tema biti demokratsko sudjelovanje. Taj je tjedan vrlo važan s obzirom na europske izbore 2024. U tom tjednu Europski forum mladih u suradnji s Komisijom i Parlamentom organizirat će **drugi LevelUp!**, manifestaciju već testiranu u okviru Europske godine mladih. Cilj je poboljšati vještine zagovaranja, komunikacije i organizacije mladih aktivista te povećati sudjelovanje mladih na izborima, uključujući europske izbore 2024.,
- dodatno **podupirati angažman mladih u vanjskom djelovanju EU-a** putem **savjetodavnih struktura za mlade u delegacijama EU-a** i posebnih globalnih inicijativa kao što je inicijativa „Žene i mladi u demokraciji”³⁰. Komisija će dodatno ojačati taj institucijski angažman mladih povezivanjem mladih iz Europe i svijeta te će 2024. okupiti članove svojih globalnih mreža mladih, kao što su savjetodavni odbori za mlade,
- stvoriti sinergije između aktivnosti sudjelovanja mladih i djece³¹ i tako ostvariti pravo djece da ih se čuje. Nastaviti s provedbom nove **platforme EU-a za sudjelovanje djece**³², koja uključuje djecu u donošenje odluka u EU-u i podupire aktivno sudjelovanje u demokratskom životu od rane dobi,
- poticati države članice da odrede **nacionalne ili regionalne koordinate za mlade**, slijedeći primjer koordinatora EU-a za mlade. Ti bi koordinatori povećali međusektorsku suradnju u pitanjima mladih na nacionalnoj i regionalnoj razini te između država članica i Komisije. Bili bi pozvani da doprinesu platformi za dionike u području mladih i da se povežu s koordinatorom EU-a za mlade. U skladu s pojačanim prioritetima za proširenje koje je

³⁰ Inicijativa „Žene i mladi u demokraciji” ima pet sastavnica: i. sudjelovanje mladih u javnim poslovima, ii. mladi za slobodu udruživanja i okupljanja, iii. mladi i žene u parlamentima, iv. mladi i žene u političkim strankama i v. promicanje političkog sudjelovanja mladih žena u donošenju odluka.

³¹ Komunikacija Komisije o Strategiji EU-a o pravima djeteta (COM(2021) 142 final).

³² Platforma EU-a za sudjelovanje djece.

najavila predsjednica von der Leyen poticati će se i sudjelovanje zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja.

Budući da je uključivanje mladih u politike i dalje relativno nov koncept, uvođenje konkretnih instrumenata za uključivanje na razini EU-a i na nacionalnoj razini (uključujući provjere usklađenosti zakonodavstva s pravima mladih, ocjenu učinka EU-a iz perspektive mladih ili slično) treba biti postupno i **popraćeno nizom mjera za izgradnju kapaciteta**, uključujući uzajamno učenje, prikupljanje dokaza, osposobljavanje i resurse, kako bi se izgradilo znanje o tome što funkcionira. To je ključno za osmišljavanje najučinkovitijeg načina za postizanje cilja uključivanja mladih u politike, **bez uvođenja nepotrebnog administrativnog opterećenja**. U tu će svrhu Komisija:

- 2024. predstaviti **analitičko izvješće** na temelju doprinosa država članica s pregledom nacionalnih pristupa uključivanju mladih,
- olakšati **razmjenu dobrih praksi i organizirati aktivnosti uzajamnog učenja** za zainteresirane države članice. U tim bi se aktivnostima mogli razviti alati, smjernice i resursi za osposobljavanje,
- surađivati s međunarodnim organizacijama, kao što su **Vijeće Europe i OECD**, kako bi se dodatno obogatila baza dokaza i iskustva s uključivanjem perspektive mladih u politike.

Rezultati se mogu uključiti i u rasprave na okruglim stolovima posvećenima mladima.

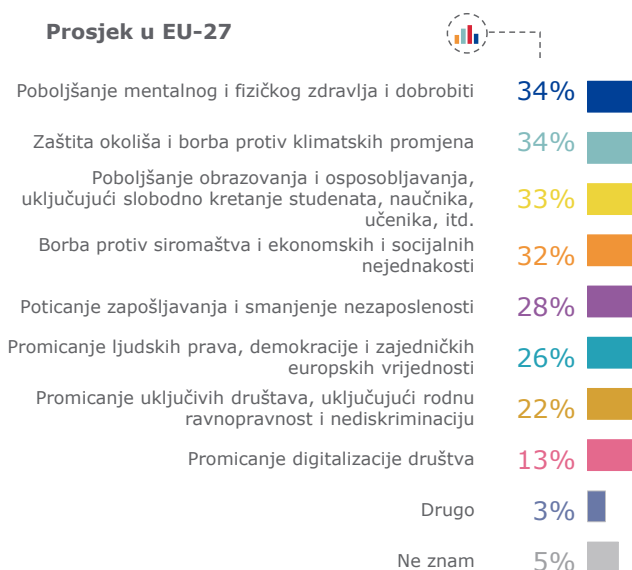
Glavne aktivnosti:

1. Jačanje dijaloga EU-a s mladima
2. Uspostava platforme za dionike u području mladih
3. Daljnji razvoj Europskog portala za mlade kao jedinstvene kontaktne točke za mogućnosti u EU-u
4. Istraživanje izvedivosti pružanja mikrozajmova u budućem programu Erasmus+
5. Europski tjedan mladih 2024. o demokratskom sudjelovanju i manifestacija LevelUp! za mlade aktiviste
6. Potpora angažmanu mladih u vanjskom djelovanju EU-a
7. Stvaranje sinergija između aktivnosti sudjelovanja mladih i djece
8. Poticanje država članica da odrede nacionalne ili regionalne koordinate za mlade
9. Izgradnja znanja i kapaciteta za uključivanje mladih u politike kroz uzajamno učenje, prikupljanje dokaza, osposobljavanje i resurse

3.2. UKLJUČIVANJE PITANJA OD VAŽNOSTI ZA MLADE U SVA PODRUČJA POLITIKA

Prethodno navedene aktivnosti uključivanja mladih u politike potencijalno su relevantne za sva područja politika. Mladi bi trebali moći izraziti svoja stajališta u svim područjima koja ih se tiču, a njihove bi potrebe trebalo uzeti u obzir u svim odlukama koje na njih utječu.

Na koje bi se teme prema mišljenju mladih trebala usredotočiti Europska godina mladih?³³

Baza: svi ispitanici (n=26 178)

Izvor: Istraživanje Flash Eurobarometar 502 – Mladi i demokracija u Europskoj godini mladih, svibanj 2022.

Stoga će Komisija, nadovezujući se na Europsku godinu mladih i kao odgovor na glavne probleme mladih, poduzeti mjere u sljedećih **pet ključnih područja politika relevantnih za mlade: zdravlje i dobrobit, okoliš i klimatske promjene, obrazovanje i osposobljavanje, međunarodna suradnja i europske vrijednosti te zapošljavanje i uključivost.**

3.2.1. ZDRAVLJE I DOBROBIT

Pandemija bolesti COVID-19 bila je ozbiljna prijetnja mentalnom zdravlju, posebno među mladima. Osim toga, mladi se suočavaju s brojnim izazovima koji proizlaze iz digitalnih alata, uključujući društvene mreže, što dovodi do sve većeg pritiska na mentalno zdravlje mnogih mladih. Tijekom pandemije bolesti COVID-19 povećana usamljenost i smanjena društvena interakcija, propuštene prilike, nesigurnost u pogledu budućnosti i tjeskoba uzrokovana strahom i gubitkom stvarali su stres.^{34 35 36}

Poboljšanje mentalnog i fizičkog zdravlja i dobrobiti najbrže je rastući prioritet za mlade u EU-u³⁷. Komunikacija Komisije o **sveobuhvatnom pristupu mentalnom zdravlju**³⁸ iz lipnja 2023. bila je

³³ Ispitanici su mogli odabrati do tri odgovora.

³⁴ Izvješće Komisije o provedbi strategije EU-a za mlade (2019. – 2021.), COM(2021) 636 final.

³⁵ Prema izvješću UNICEF-a iz 2021. samoubojstvo je drugi uzrok smrti među mladima (15 – 19 godina starosti) nakon prometnih nesreća, a u EU-u se godišnja vrijednost izgubljenog mentalnog zdravlja djece i mladih procjenjuje na 50 milijardi eura.

³⁶ Prema izvješću „Ukratko o zdravlju” iz 2022., svaki drugi mladi Europljanin ne prima adekvatnu mentalnu skrb, a depresija među mladima više se nego udvostručila.

³⁷ Istraživanje Flash Eurobarometar 502 – Mladi i demokracija u Europskoj godini mladih, svibanj 2022.

prvi i važan korak u osiguravanju novog međusektorskog pristupa mentalnom zdravlju. U pripremi te komunikacije prikupljeni su konkretni doprinosi o mentalnom zdravlju mladih. U Komunikaciji o mentalnom zdravlju utvrđeno je 20 vodećih inicijativa i 1,23 milijarde eura financijske potpore iz nekoliko instrumenata financiranja EU-a. Komisija će:

- pomoći državama članicama u provedbi **Preporuke Vijeća iz studenog 2022. o inicijativi „Putevi do školskog uspjeha”**³⁹, u kojoj se emocionalna dobrobit djece i mladih ističe kao ključni čimbenik za poboljšanje njihovih izgleda za uspjeh u obrazovanju i životu općenito,
- pripremiti **smjernice za dobrobit u školama**, koje će 2024. objaviti stručna skupina Komisije za poticajna okruženja za učenje,
- kao prioritet 2024.⁴⁰ i kako je najavljeno u EU-ovoj strategiji o pravima djeteta⁴¹, predstaviti **Preporuku Komisije o razvoju i jačanju integriranih sustava zaštite djece u državama članicama**. To će biti usmjereno na potrebe djece i osigurat će bolju primjenu postojećih instrumenata EU-a (zakonodavstva, mjera politike i financiranja),
- provesti vodeće inicijative u okviru nove **Komunikacije Komisije o mentalnom zdravlju**, kao što je potpora stvaranju mreže za mentalno zdravlje djece i mladih 2024., radi razmjene informacija, uzajamne potpore i informiranja putem ambasadora mladih te razvoja **alata za prevenciju** kojima bi se obuhvatile poveznice između mentalnog i fizičkog zdravlja i ključnih odrednica zdravlja,
- inicijativom **„Zdravi sadržaji za zdravu mladost”** bolje zaštititi mlade u digitalnoj sferi, na internetu i društvenim mrežama,
- podupirati države članice u **praćenju učinka digitalne transformacije na dobrobit djece** putem portala Bolji internet za djecu,
- podupirati države članice u poboljšanju **dobrobiti i mentalnog zdravlja mladih u okviru vodeće inicijative Instrumenta za tehničku potporu 2024.** „Mentalno zdravlje: Zalaganje za dobrobit i mentalno zdravlje”⁴² te nastaviti pružati potporu u okviru vodeće inicijative „Mladi na prvome mjestu” kako bi se ojačalo mentalno zdravlje i skrb za ranjivu djecu i mlade,
- **zajamčiti sigurniji i zdraviji digitalni prostor za mlade** provedbom Akta o digitalnim uslugama, kojim se zahtijeva da internetske platforme dostupne maloljetnicima osiguraju visoku razinu privatnosti, sigurnosti i zaštite,
- predstaviti **paket za prevenciju** u okviru europskog plana za borbu protiv raka, koji uključuje:
 - nacrt **preporuke Vijeća o vrstama raka koje se mogu spriječiti cijepljenjem**, kojim se potiče cijepljenje protiv humanih papilomavirusa među predadolescentima i adolescentima, i

³⁸ [Komunikacija Komisije o sveobuhvatnom pristupu mentalnom zdravlju, COM\(2023\) 298 final.](#)

³⁹ [Preporuka Vijeća od 28. studenog 2022. o inicijativi „Putevi do školskog uspjeha” i zamjeni Preporuke Vijeća od 28. lipnja 2011. o politikama za smanjenje ranog napuštanja školovanja.](#)

⁴⁰ Iz programa rada Komisije za 2024.

⁴¹ [Komunikacija Komisije o Strategiji EU-a o pravima djeteta, COM\(2021\) 142 final.](#)

⁴² [Vodeća inicijativa TSI-ja 2024. „Mentalno zdravlje: Zalaganje za dobrobit i mentalno zdravlje \(europa.eu\).](#)

ažuriranje **Preporuke Vijeća iz 2009. o okolišu bez duhanskog dima**, čime se nastoji zaštititi ljude od izloženosti pasivnom pušenju i aerosolima te doprinijeti rađanju generacije bez duhana,

- **podupirati mlade u najudaljenijim regijama** kako bi se poboljšala kvaliteta života prilagođena njihovim regijama putem programa bespovratnih sredstava u iznosu od milijun eura Youth4Outermostregions⁴³.

3.2.2. OKOLIŠ I KLIMA

Uspjeh zelenog plana EU-a ovisi o aktivnom sudjelovanju građana. Europska godina mladih stvorila je prilike za sudjelovanje u zelenoj tranziciji i doprinos njezinu oblikovanju. Mladi bi trebali raspolagati relevantnim vještinama i znanjem za suočavanje s izazovima u području okoliša i klimatskih promjena s pomoću kreativnih i inovativnih rješenja. Kako bi se nadovezala na ta nastojanja, Komisija će:

- podupirati zajednicu **mladih ambasadora europskog klimatskog pakta** kako bi se među mladima na terenu promicalo djelovanje u području klime i poduprle njihove lokalne aktivnosti,
- podupirati doprinos mladih postizanju ciljeva Unije u pogledu otpornosti na katastrofe kao ključan element za jačanje otpornosti na buduće katastrofe,
- povećati **mogućnosti volontiranja za mlade** u vezi sa zelenom tranzicijom **proširenjem poziva za Europske snage solidarnosti 2024.** u okviru programa **Obzor Europa**,
- poticati **mreže zelenih gradova i regija** (kao što je inicijativa Sporazum za zelene gradove) da uključe mlade pripravnike i volontere u lokalne zelene projekte,
- dodatno promicati klimatske projekte koje vode mladi unutar **projekta EUTeens4Green** u okviru Fonda za pravednu tranziciju,
- podupirati države članice u provedbi **Preporuke Vijeća o učenju za zelenu tranziciju i održivi razvoj**⁴⁴,
- promicati novi **laboratorij za učenje mladih** u okviru koalicije „**Obrazovanje za klimu**”,
- doprijeti do mladih u okviru predstojeće **kampanje Komisije o klimi i demokraciji** uoči europskih izbora 2024.,
- promicati uključivanje mladih sa zapadnog Balkana u zelenu tranziciju putem **laboratorija za mlade zapadnog Balkana**,
- proširiti doseg **inicijative Girls Go Circular** u okviru Europskog instituta za inovacije i tehnologiju te zajednica znanja i inovacija kako bi se poboljšale digitalne i poduzetničke vještine djevojaka u području kružnog gospodarstva,

⁴³ Ponovno otvoren poziv – Mladi za najudaljenije regije: milijun eura za potporu mladima u najudaljenijim regijama (europa.eu).

⁴⁴ Preporuka Vijeća od 16. lipnja 2022. o učenju za zelenu tranziciju i održivi razvoj.

- isticati potrebu za podupiranjem generacijske obnove u poljoprivredi jer su mladi izvor novih ideja i energije, s inovativnim inicijativama, te su predani održivim praksama i tranziciji.

3.2.3. OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

Tema obrazovanja i osposobljavanja bila je važna tema tijekom Europske godine mladih, koja se podudarala s proslavom 35. obljetnice programa Erasmus+ i nastavkom učenja u inozemstvu nakon pandemije. Potreba da se to dodatno olakša istaknuta je u **Preporuci Vijeća o mobilnosti mladih volontera**⁴⁵, nedavno donesenoj **Preporuci Vijeća „Europa u pokretu”**⁴⁶ i u preporukama s Konferencije o budućnosti Europe 2022.⁴⁷ Komisija će:

- nastaviti rad na **združenoj europskoj diplomi 2024.**, u skladu s Europskom strategijom za sveučilišta, što će pomoći u izgradnji snažnijeg osjećaja pripadnosti Europi među studentima u visokom obrazovanju i akademskim osobljem uključenim u transnacionalne akademske programe. Zajednička oznaka „europska diploma” bila bi dopunska potvrda, utemeljena na zajedničkim europskim kriterijima, o kvalifikacijama koje su studenti stekli završetkom združenih programa,
- promicati veću ulogu mladih u **platformi za digitalno obrazovanje**, u preispitivanju **Akcijskog plana za digitalno obrazovanje 2024.** i u drugim inicijativama povezanim s nastojanjem da digitalno obrazovanje u Europi postane visokokvalitetno, uključivo i dostupno svima, među ostalim u ruralnim i udaljenim područjima,
- konsolidirati aktivnost **Jean Monnet za škole** u okviru programa Erasmus+ kako bi se od rane dobi dodatno poticalo učenje o integraciji i vrijednostima EU-a,
- poticati države članice da povećaju mogućnosti obrazovanja, osposobljavanja, sporta, volontiranja i zapošljavanja za **mlade u ruralnim i udaljenim područjima**, kako je predviđeno u Akcijskom planu EU-a za ruralna područja⁴⁸,
- 2024. nastaviti inicijativu **EU TalentOn** za talentirane mlade istraživače i **natjecanje EU-a za mlade znanstvenike** u okviru inicijative „Katowice – Europski grad znanosti 2024.”,
- riješiti problem **nedovoljne zastupljenosti djevojčica i žena u obrazovanju i osposobljavanju u području STEM-a**, među ostalim pristupom STEAM⁴⁹, u skladu s Akcijskim planom za digitalno obrazovanje i Europskom strategijom za sveučilišta,
- podupirati države članice u osmišljavanju i provedbi reformi usmjerenih na razvoj vještina mladih u okviru vodeće inicijative **Instrumenta za tehničku potporu 2024.** u području vještina: poticanje sustava za razvoj vještina koje su prilagođenije tržištu rada⁵⁰. Potporom

⁴⁵ Preporuka Vijeća od 5. travnja 2022. o mobilnosti mladih volontera u Europskoj uniji.

⁴⁶ Europa u pokretu – prijedlog za budućnost mobilnosti u svrhu učenja |Europski prostor obrazovanja (europa.eu)

⁴⁷ Konferencija o budućnosti Europe (europa.eu).

⁴⁸ Komunikacija Komisije „Dugoročna vizija za ruralna područja EU-a – Do 2040. ostvariti jača, povezana, otporna i prosperitetna ruralna područja”, COM(2021) 345 final.

⁴⁹ Pristup STEAM odnosi se na uključivanje umjetnosti, društvenih i humanističkih znanosti u obrazovanje u području STEM-a kao transdisciplinarnog i uključivog pristupa učenju usmjerenog na budućnost kako bi studiji i karijere u području STEM-a postali privlačniji raznolikoj skupini polaznika.

⁵⁰ Vodeća inicijativa Instrumenta za tehničku potporu za 2024. u području vještina: Poticanje sustava za razvoj vještina koje su prilagođenije tržištu rada (europa.eu).

će se riješiti problem trajne neusklađenosti vještina i nedostatka radne snage te potaknuti usavršavanje radne snage za zelenu i digitalnu tranziciju i prilagodba obrazovnih sustava,

- promicati sudjelovanje **sveučilišta zapadnog Balkana** u inicijativi Europska sveučilišta,
- promicati prihvaćanje zajedničkog okvira EU-a i OECD-INFE-a za **financijske kompetencije djece i mladih** u EU-u⁵¹ među državama članicama i dionicima.

3.2.4. MEĐUNARODNA SURADNJA I EUROPSKE VRIJEDNOSTI

Kao ključni rezultat globalne dimenzije Europske godine mladih EU je predstavio svoj prvi akcijski plan za mlade u okviru vanjskog djelovanja EU-a⁵², koji je osmišljen u suradnji s organizacijama mladih i mladima. Cilj je tog akcijskog plana uključiti, osnažiti i povezati mlade iz EU-a i partnerskih zemalja iz svih regija putem posebnih inicijativa kako bi im se omogućilo da iznesu svoju perspektivu i sudjeluju kao partneri u vanjskom djelovanju EU-a. Komisija će:

- povećati suradnju EU-a s mladima na globalnoj razini provedbom i jačanjem inicijativa kao što je **savjetodavni odbor EU-a za mlade** za međunarodna partnerstva i sve većom uspostavom savjetodavnih struktura za mlade u delegacijama EU-a,
- podupirati doprinos mladih postizanju ciljeva održivog razvoja s pomoću ključnih alata, resursa i vještina, među ostalim putem inicijativa kao što su Fond za osnaživanje mladih⁵³ i Akademija za mlade Afrike i Europe,
- uspostaviti platformu za redoviti dijalog i savjetovanja s organizacijama mladih iz cijelog svijeta putem **platforme za dijalog s mladima u vanjskom djelovanju EU-a**⁵⁴ te osigurati uključenost mladih u razne postupke savjetovanja, među ostalim u okviru provedbe strategije Global Gateway⁵⁵,
- osigurati prostorne kapacitete i kapacitete za potporu aktivnom sudjelovanju mladih u izgradnji mira, reformi sigurnosnog sektora i procesima posredovanja kako bi se osiguralo da se u obzir uzmu posebne potrebe i prioriteti mladih te da se njihova uloga u obnovi prepozna i podupire, u skladu s angažmanom EU-a na ostvarenju Programa UN-a za mir i sigurnost,
- u pozivu za 2024. (s pomoću sredstava iz Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa) otvoriti aktivnosti u okviru **programa Erasmus+ za izgradnju kapaciteta za mlade i sport** organizacijama iz Ukrajine i drugih zemalja iz regije Istočnog partnerstva kako bi se izgradili njihovi kapaciteti. Te su aktivnosti već

⁵¹ Europska unija/OECD, Okvir za financijske kompetencije djece i mladih u Europskoj uniji.

⁵² Zajednička komunikacija Europskom parlamentu i Vijeću „Akcijski plan za mlade u vanjskom djelovanju EU-a za razdoblje 2022. – 2027.: Promicanje konkretnog sudjelovanja i osnaživanja mladih u vanjskom djelovanju EU-a za održivi razvoj, ravnopravnost i mir, JOIN(2022) 53 final.

⁵³ Fond za osnaživanje mladih pokrenut je 4. listopada 2022. i provodit će se u partnerstvu s najvećim svjetskim organizacijama mladih putem pokreta Global Youth Mobilization.

⁵⁴ Poziv na iskaz interesa za članstvo u Platformi za dijalog s mladima u vanjskom djelovanju EU-a objavljen je 6. listopada 2023.

⁵⁵ Platforma za dijalog civilnog društva i lokalnih vlasti u okviru strategije Global Gateway pokrenuta je 24. listopada 2023. i uključuje organizacije mladih.

otvorene svim partnerima sa zapadnog Balkana. Istražiti potencijal programa Erasmus+ u drugim regijama, posebno u područjima virtualnih razmjena i izgradnje kapaciteta mladih,

- dodatno podupirati nedavno osnovanu **Mrežu studentskih društava za europske poslove na sveučilištima u Ujedinjenoj Kraljevini**. U Delegaciji EU-a u Ujedinjenoj Kraljevini pokrenut će se savjetodavna struktura za mlade u okviru Akcijskog plana za mlade u vanjskom djelovanju EU-a,
- s obzirom na sastanak na vrhu UN-a o budućnosti, nastaviti surađivati s ESVD-om i državama članicama EU-a na ambicioznom paktu za budućnost usmjerenom na djelovanje, među ostalim na njegovu poglavlju koje je posebno usmjereno na mlade i buduće generacije, te osigurati daljnje postupanje.

3.2.5. ZAPOSŁJAVANJE I UKŁJUČIVANJE

EU pomaže državama članicama da smanje nezaposlenost i neaktivnost mladih, među ostalim usmjeravanjem na mlade u ranjivom položaju, kao što su mladi s invaliditetom, te neizravno ulaganjem u gospodarski razvoj svih regija EU-a. Smanjivanje socijalnih, gospodarskih i teritorijalnih nejednakosti važno je za mlade jer se time omogućuje ravnopravan pristup zapošljavanju, obrazovanju, uslugama socijalne uključenosti i mogućnostima. Cilj je pomoći mladima da pristupe mogućnostima bez obzira na socioekonomsko podrijetlo ili mjesto boravišta te potaknuti digitalnu i zelenu tranziciju i uključiv rast. Ojačana Garancija za mlade i dalje će biti ključno sredstvo za pomoć mladima pri ulasku na tržište rada. U okviru instrumenta NextGenerationEU Mehanizam za oporavak i otpornost promiče ulaganja i reforme u državama članicama, s naglaskom na zelenoj i digitalnoj tranziciji i drugim politikama za djecu i mlade, kao što su obrazovanje i vještine.

Pripravništva su važna odskočna daska za mlade na tržištu rada. S obzirom na posebne prednosti pripravništva, mladi su zatražili bolje uvjete za osposobljavanje u EU-u i zabranu neplaćenog pripravništva kao nasljeđe Europske godine mladih⁵⁶. U svojoj rezoluciji od 14. lipnja 2023. s preporukama Komisiji o kvalitetnom pripravništvu Europski parlament pozvao je Komisiju da osigura minimalne standarde kvalitete za pripravništvo, uključujući naknadu⁵⁷. U tu će svrhu Komisija:

- **ažurirati svoj kvalitativni okvir za pripravništvo 2024.** kako bi se obuhvatila pitanja kao što su pravedna naknada i pristup socijalnoj zaštiti. Konkretno, Komisija namjerava odgovoriti na poziv iz Rezolucije Parlamenta prijedlogom zakonodavnog akta, uz potpuno poštovanje načela proporcionalnosti, supsidijarnosti i bolje izrade zakonodavstva,
- nastaviti provedbu **inicijative ALMA** (*Aim, Learn, Master, Achieve*) kako bi se mladima u nepovoljnom položaju u dobi od 18 do 29 godina pomoglo da se integriraju u društvo i tržište rada u drugim zemljama. Nakon poziva na podnošenje projektnih prijedloga na razini

⁵⁶ [Kraj neplaćenom pripravništvu! | Europski forum mladih.](#)

⁵⁷ U [Rezoluciji](#) se Komisiju poziva da podnese prijedlog direktive o pripravništvima na otvorenom tržištu rada, pripravništvima u kontekstu aktivnih politika tržišta rada i pripravništvima koja su obvezni dio stručnog osposobljavanja.

EU-a u okviru inicijative ALMA očekuje se da će više od 800 mladih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se i ne osposobljavaju sudjelovati u 29 projekata u EU-u⁵⁸,

- **suradivati sa skupinama čiji je neiskorišteni poduzetnički potencijal i dalje visok**, uključujući mlade, putem kampanja informiranja, mentorstva i podučavanja⁵⁹,
- nastaviti podupirati države članice i regije EU-a u **provedbi programa kohezijske politike za razdoblje 2021. – 2027.**⁶⁰, uključujući potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj u područjima zapošljavanja, obrazovanja i osposobljavanja, socijalne uključenosti, socijalne i zdravstvene skrbi, održivog turizma i kulture, od kojih će mladi kao ciljna skupina imati koristi u skladu s utvrđenim potrebama na ciljanim područjima,
- pružiti potporu regijama EU-a pogođenima demografskim izazovima, među ostalim zbog odlaska njihova mladog stanovništva, s pomoću **mehanizma za poticanje razvoja talenata**. Tim se mehanizmom podupiru regije EU-a u osposobljavanju, zadržavanju i privlačenju ljudi, vještina i kompetencija potrebnih za suočavanje s posljedicama demografske tranzicije,
- nastaviti podupirati **vlade zapadnog Balkana u provedbi Garancije za mlade** u skladu s modelom EU-a i promicati slične pristupe u susjednim zemljama kako bi se riješile poteškoće s kojima se suočavaju mladi koji nisu zaposleni, ne obrazuju se i ne osposobljavaju (NEET),
- nastaviti podupirati države članice EU-a u provedbi **europskog jamstva za djecu** s ciljem sprečavanja i suzbijanja diskriminacije i socijalne isključenosti,
- kao jedna od inicijativa Strategije o pravima osoba s invaliditetom⁶¹, Komisija će zajedno sa svojim dionicima razviti paket za zapošljavanje osoba s invaliditetom, niz smjernica i praksi usmjerenih na lakše zapošljavanje osoba s invaliditetom. Među ostalim, smjernice se odnose na profesionalno usmjeravanje i prakse zapošljavanja, relevantne za mlade osobe s invaliditetom,
- poticati razvoj prosperitetnih, snažnijih, povezanih i otpornih ruralnih područja, čime će se poduprijeti zapošljavanje mladih u skladu s dugoročnom vizijom za ruralna područja.

4. NASTAVAK NAŠE PREDANOSTI MLADIMA U EUROPI

Institucije EU-a i države članice ojačale su svoju postojeću predanost mladima tijekom Europske godine mladih, u skladu s ciljevima EU-ove strategije za mlade za razdoblje 2019. – 2027. u pogledu promicanja sudjelovanja mladih i uključivanja perspektive mladih u oblikovanje politika.

⁵⁸ Dosad se 15 država članica obvezalo na uključivanje ALMA-e u svoje nacionalne ili regionalne programe u okviru fonda ESF+ (2021. – 2027.)

⁵⁹ Mjera 17. Paketa olakšica za MSP-ove.

⁶⁰ Kohezijska politika – glavna investicijska politika EU-a.

⁶¹ Komunikacija Komisije „Unija ravnopravnosti: Strategija o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021.–2030., COM(2021) 101 final.

Važno je to održati i nadograditi. Potpora djeci i mladima bitna je kako bi se osiguralo da sljedeća generacija Europljana bude opremljena za suočavanje s izazovima našeg svijeta koji se brzo mijenja i s povjerenjem se suoči s budućnošću.

Europska komisija dodatno će podupirati mlade konkretnim daljnjim mjerama utvrđenima u ovoj Komunikaciji. U središtu tog pristupa je suradnički duh utjelovljen u samoj Europskoj godini mladih. Učvršćeno je zajedničko razumijevanje da su projekti usmjereni na mlade učinkovitiji i djelotvorniji kada se izrađuju i provode u suradnji s mladima i dionicima u području mladih. Rezultati su bolji kada su institucije EU-a te nacionalne, regionalne i lokalne vlasti otvorene i posvećene suradnji i kontinuiranom dijalogu.

Taj dijalog i suradnja bit će posebno važni u nastojanjima da se mladi uključe u europske izbore 2024. Međutim, sudjelovanje mladih ne započinje i završava samo glasovanjem. Ono raste svakim malim korakom, bez obzira na to je li riječ o volontiranju u okviru lokalnog kazališnog projekta ili sudjelovanju u nacionalnoj kampanji čišćenja plaža. Drugi oblici sudjelovanja mladih uključuju sudjelovanje u studentskom vijeću, pokretanje peticije ili sudjelovanje u savjetovanju u okviru dijaloga EU-a s mladima, pridruživanje međunarodnoj nevladinoj organizaciji mladih, sudjelovanje na Europskom skupu mladih ili u Europskom tjednu mladih ili sudjelovanje u projektu koji se provodi u okviru programa EU-a za mlade. Sve to predstavlja konkretno sudjelovanje mladih.

Mogućnosti koje se pružaju mladima oblikuju ih kao građane i utječu na njihove odluke i putove u životu. Time se u konačnici može odrediti smjer kojim će Europa ići. Zbog toga će Europska unija mladima dati veću ulogu u oblikovanju i razvoju politika EU-a.

Godina 2022. bila je njihova godina, i budućnost bi trebala biti njihova.